

Mobilnost

jednotek v boji

Pod pojmem „mobilnost jednotek“ rozumíme jejich schopnost plnit rychle a organizovaně bojové úkoly. Patří k ní: pohyblivost, manévrovací schopnost, vysoká bojová pohotovost a udržování nepřetržitého velení.

Pohyblivost

Pohyblivost vytváří hlavní předpoklady k tomu, abychom mohli jednat s překvapením, abychom dosáhli iniciativy, předešli nepříteli v činnosti a vnutili mu vlastní vůli.

Kvalitativně nové bojové prostředky umožňují změnit v krátkém čase poměr sil na bojišti. Proto spolu s nimi se zvyšuje úloha pohyblivosti. Vysoká pohyblivost je proto důležitým, prvním krokem k tomu, abychom dále vybudovali mobilnost jednotek v celku. Během druhé světové války se vyznačovaly vysokou pohyblivostí v podstatě jen tankové svazky. Po vybavení vojsk velkým počtem obrněných transportérů a jiných bojových vozidel dosáhly těchto vlastností stejnou měrou i motostřelecké jednotky. Dokonce i více. Během pochodu, ve střetném boji a při pronásledování nepřítelů mohou motostřelecké jednotky rychlostí předstihnout tankové jednotky.

Pohyblivost jednotek však nezávisí jen na stupni motorizace, nýbrž i na umění

velitelů řídit proudy na silnicích i v těžko sjízdném terénu, za každého počasí ve dne i v noci.

Přítom bojová činnost je vedena z bojových vozidel. Osádky musí být dobře technicky vycvičeny a mít návyky v činnosti z bojových vozidel. To vyžaduje rychlé nasedání a vysedání z vozidel, stále pozorování signálů velitele a vedení palby za pohybu. Motostřelci musí být vycvičeni tak, aby mohli působit jak z obrněných transportérů, tak i při nasednutí na tanky.

Při výcviku motostřelců je třeba věnovat pozornost nasedání a zaujímání míst na tanku, střelbě za pohybu, sesedání i součinnosti s osádkami tanků. Jestliže bojují jednotky pěšky, musí udržovat stálé spojení s tanky a obrněnými transportéry.

Vysoká pohyblivost jednotek nezávisí jen na takticko-technických údajích tanků a jiných bojových vozidel, nýbrž i na jejich řízení a obratném použití.

Velitelé motostřeleckých jednotek musí proto při organizování bojové činnosti zaměřit svoji pozornost bezpodmínečně na neustálé spojení s přidělenými tanky a

s vlastními obrněnými transportéry. Signály musí být jasné a přesné, aby podřízení rozuměli každému rozkazu i ve složité situaci.

Manévrovací schopnost

Manévrovací schopnost znamená možnost použití široce založeného manévru na bojišti. Manévrovací schopnost úzce souvisí s pohyblivostí a je na ní hodně závislá. K tomu přistupuje průchodnost vozidel v terénu, to znamená, že musí být s to překonávat různé přírodní i umělé překážky, rozrušené a zaplavené úseky apod. Čím větší je pohyblivost jednotek a průchodnost vozidel, tím větší je manévrovací schopnost. Manévr je organizován s cílem uskupit výhodněji vojska a bojové prostředky, dovést je do situace, která skýtá výhodu proti nepříteli, nebo vyvést je z dosahu úderů nepřítel, obejít určité opěrné body nepřítel a rozhodně proniknout do hloubky, obklíčit uskupení nebo uskutečnit rozhodné údery do boků a týlu uskupení nepřítel k rozbití jeho hlavních sil a obsazení jeho území v co nejkratší době a s nejmenšími ztrátami.

Rychlého manévru dosáhneme plynulou činností jednotek, obratným využitím výhodnějších úseků terénu a překonáváním překážek z chodu. Tak můžeme předejít nepříteli v zaujetí výhodnějších úseků, způsobit mu ztráty a zbavit ho možnosti organizovat odpor.

Idea manévru nesmí být složitá a nesmí také vyžadovat rozsáhlé přemísťování jednotek.

Při útoku a ve střetném boji spočívá manévr jednotek v obratném využívání mezer a odkrytých křídel k účelnému útoku do boků a týlu nepřítel, abychom zničili jeho síly a prostředky. V obraně použijeme manévru k tomu, abychom zaujetím záložních postavení, přeložením palby, protiztečemi apod. způsobili nepříteli maximální ztráty, dezorganizovali jeho velení, udrželi obranná postavení a zabezpečili protiútok, připravený nadřízeným.

Manévrovací schopnost není závislá jen na pohyblivosti jednotek, nýbrž i na umění

velitelů zhodnotit správně a rychle situaci a přijmout rozhodnutí, výtečně se orientovat v terénu a využívat jeho ochranných vlastností.

Manévrovací schopnost je určována v mnoha směrech stavem bojové přípravy jednotek. Čím vyšší je vojenské mistrovství velitelů a všech příslušníků armády, tím plynulejší je manévr a tím větší je naděje na vítězství.

Bojová pohotovost

K mobilnosti jednotek patří stálá pohotovost ke splnění jakéhokoli bojového úkolu. Aby se toho dosáhlo, musí velitel včas uvažovat o všech pravděpodobných variantách použití své jednotky a učinit k tomu příslušná přípravná opatření. Tím se zvětší možnost splnit rychle každý úkol. Tak má např. velitel praporu za pochodu s předvídaným střetným bojem mimo jiné problémy pečlivě promyslet složení pochodové sestavy. Musí začlenit jednotky a peletné prostředky tak, aby mohly při střetnutí s nepřítel rychle vejít do boje. Již v prostoru soustředění musí být proto jednotky rozmístěny tak, aby jej mohly v kterékoliv době opustit a plnit své bojové úkoly.

Velení

Vysoká mobilnost by byla nemyslitelná bez velení. Velení je závislé na schopnosti velitele vyznat se rychle ve složité situaci, přijmout účelné rozhodnutí a předat je v co nejkratším čase svým podřízeným. To je možné jen tehdy, rozvíjí-li iniciativu, jedná samostatně a tvůrčím způsobem a je s to pochopit zámýsl nadřízeného.

Zkušenosti také potvrzují, že během bojové činnosti nesmějí velitelé jednotek zasahovat bez závažných důvodů do rozhodnutí svých podřízených. Nesmějí je malicherně poručníkovat a omezovat jejich iniciativu.

Dobré velitelské schopnosti se projevují i v osobním styku s podřízenými. Velitel jim stanoví konkrétní úkoly pokud možno v terénu, svědomitě je kontroluje a pomáhá

jim při jejich plnění. V těžkých situacích je příkladem rozhodnosti, pevné vůle a musí-li to být i chladnokrevnosti.

Aby udržel nepřetržitě velení v boji, je každý velitel povinen pěstovat u svých podřízených velitelské kvality, pružnost a bystrost a schopnost vydávat rozkazy a nařízení přesně a velitelskou mluvou.

V moderním boji se používá k dobytí opěrného bodu manévru s cílem proniknout do boků a týlu obránce. To zavazuje velitele, kteří organizují obranu, předem vypočítat různé varianty činnosti nepřítele a vybudovat opěrné body tak, že může být zničen nejen čelní útočník, nýbrž i nepřítel na bocích a v týlu. To znamená, že se musíme připravit ke kruhové obraně. Na druhé straně je útočící jednotka povinná jednat s překvapením. Útok nesmí být v žádném případě šablonou. Dalším rysem, který charakterizuje vysokou mobilnost jednotek, je jejich schopnost plnit rychle

a přesně rozkazy a nařízení, obratně manévrovat na bojišti, aktivně a rozhodně jednat. To závisí na stupni jejich sladění, na taktickém mistrovství velitelů a na politickomorálním stavu příslušníků armády.

Každý velitel musí usilovat o to, aby jeho jednotka se dala lehce řídit. K tomu účelu je třeba využít každého jejího použití v terénu k bezvýhradnému plnění rozkazů všemi podřízenými. Proto je účelné cvičit jednotky při bojové přípravě tak, aby jednaly velmi obratně na signály velitele. Jestliže vezmeme v úvahu, že bojová činnost může zpravidla probíhat za silného rádiového rušení, nesmíme zapomínat používat v co nejširší míře optické a zvukové signály.

Pohyblivost, manévrovací schopnost, bojová pohotovost a velení jsou důležité vlastnosti, které musí mít každá jednotka, aby mohla jednat v moderním boji úspěšně.